

Finansdepartementet
postmottak@fin.dep.no

Dato: 15.03.10
Journal nr.:0270/10

Vår ref: GS, tlf.: 22 12 37 00
Deres ref:

Høringsuttalelse - forslag om utvidet merverdiavgiftsplikt på kultur- og idrettsområdet

Det vises til Finansdepartementets høringsbrev datert 16. mars 2010 vedr. forslag om utvidet merverdiavgiftsplikt på kultur- og idrettsområdet.

Norsk Folkemuseum stiller seg svært positiv til departementets forslag om utvidet merverdiavgiftsplikt på kulturområdet. Museet har i tidligere høringer gitt uttrykk for samme syn, og det forslag som nå foreligger endrer ikke dette. Vi vil imidlertid komme med noen synspunkter til forslaget.

Innføring av mva på kulturområdet vil utvilsomt forenkle situasjonen for museet. Norsk Folkemuseum er et stort museum med en omfattende og mangeartet virksomhet. I tillegg til den ordinære museumsvirksomheten driver museet butikker, kafeer, gårdsbruk, forlag, utleie av lokaler (bl.a. med frivilling registrering) salgsvirksomhet og salg av forskjellige tjenester, hvilket innebærer at museet i dag har virksomheter med fullt fradrag, forholdsmessig fradrag og uten fradrag. Dette er en kompliserende faktor i avgiftsbehandlingen og gir rom for stor grad av skjønn i mange sammenhenger. Videre skaper det usikkerhet rundt hva som skal omfattes av avgiftsplikten. Endringen vil innebære et mer ensartet regelverk uten særlig grad av skjønn, noe som vil forenkle avgiftsbehandlingen betydelig.

Vi vil også kunne få en mer fornuftig disponering av museets totale ressurser, ettersom man vil få et bedre grunnlag for å vurdere om man skal foreta innkjøp av eksterne tjenester eller utføre arbeider med egne ansatte. Med dagens regelverk blir alle kjøp av eksterne tjenester 20 % dyrere, noe som i mange tilfeller gjør at en velger å gjøre arbeidene med egne ansatte, selv om dette ikke alltid vil være den mest fornuftige løsningen totalt sett.

Selv om Norsk Folkemuseum har satset sterkt på bruk av IT-teknologi i sin virksomhet, står museet overfor store utfordringer med tanke på å fornye sine utstillinger og formidlingsuttrykk. Blant annet vil det i framtida være langt større bruk av ny digital teknologi i utstillings- og formidlingsarbeidet enn hva tilfellet er i dag. Dette er utstyr som krever vesentlige investeringer og som har relativt kort avskrivningstid. Det vil være vanskelig å delta i den digitale revolusjonen innenfor formidling og historiefortelling om slikt utstyr er 20 % dyrere enn ved full refusjon av merverdiavgiften.

Et annet poeng er at forslaget vil innebære en likebehandling av museene, uavhengig av hvilken selskapsform de har.

Det legges ikke opp til at museets proveny av momsreformen skal motsvares av trekk i det ordinære tilskuddet fra Kulturdepartementet, og det er positivt mht. styrking av museets økonomi.

Når det gjelder spørsmålet om proveny-virkninger, tillater vi oss å stille spørsmål ved departementets beregninger. Vi ser at det vil være vanskelig å kunne få korrekte anslag ettersom det er så stor forskjell på museene innen museumssektoren mht. størrelse, omfang, ansatte og andre økonomiske aktiviteter knyttet til virksomheten.

Et forhold som også er av stor betydning, i hvert fall når det gjelder Norsk Folkemuseums virksomhet, er den betydelige prosjektvirksomheten ved museet. Prosjektene kommer i tillegg til den ordinære virksomheten ved museet og de er som hovedregel finansiert av eksterne midler. I tillegg kan omfanget av prosjektvirksomheten variere ganske mye fra år til år. Omfanget av prosjektvirksomheten kan faktisk beløpe seg til over 31 mill. kr for ett år mens denne virksomheten et annet år kan komme ned mot 5 - 6 mill. kr. Når en benytter ett enkelt år som grunnlag for beregningene, vil dette kunne gi utslag som ikke er helt i samsvar med de faktiske forhold.

Etter det vi kjenner til, har Kulturdepartementet beregnet museets provenygevinst til å utgjøre 9,4 mill. kr. Ifølge våre egne beregninger, vil gevinsten for Norsk Folkemuseum utgjøre ca. 3 mill. kr.

Hva årsaken til denne store forskjellen er, kjenner vi ikke til. Imidlertid antar vi at noe kan skyldes at departementet har tatt inn en effekt av museets prosjektvirksomhet, som for øvrig var spesielt høy i 2006. Som nevnt over, er prosjektvirksomheten finansiert av eksterne midler. For museets del vil momsreformen ikke få særlig betydning i denne sammenheng, ettersom bidragsyterne da vil redusere sine tilskudd tilsvarende momsbesparelsen, dvs. med ca. 20 %. Staten vil unektelig få et provenytap, men gevinsten i disse tilfellene vil tilfalle bidragsyterne til de ulike prosjektene i form av lavere tilskudd til Norsk Folkemuseum.

Norges Museumsforbund har i sin høringsuttalelse datert 9. mars 2010 tatt opp flere forhold rundt forslaget om utvidet merverdiavgiftsplikt på kultur- og idrettsområdet. I punkt 4 i sin uttalelse reiser forbundet en del problemstillinger som bør gjennomgås, og vi vil i den forbindelse peke spesielt på følgende punkter:

- forholdet mellom omvisning og undervisning/andre avgiftsunntatte tjenesteleveranser
- uttaksberging
- fradragsrett for kunst og antikviteter
- billettformidling

Norsk Folkemuseum slutter seg til museumsforbundets synspunkter og vil anmode om at Finansdepartementet vurderer disse problemstillingene nærmere.

Vår konklusjon er at Norsk Folkemuseum ser svært positivt på forslaget om innføring av utvidet merverdiavgiftsplikt på kultur- og idrettsområdet. Vi vil imidlertid anmode Finansdepartementet om å se nærmere på en del av de problemstillingene som er trukket fram.

Med vennlig hilsen
Norsk Folkemuseum

Olav Aaraas (sign.)
Direktør

Geir Stensrød (sign.)
Administrasjonssjef

Kopi: Norges Museumsforbund